Collegevoorstel

Onderwerp
Herziene beleidsregels TONK

Adviseur	: M. Jansma	**Behandeldatum**	:27 juli 2021
Programma	: Sociaal domein	**Kenmerk**	: MJ-21-25
Programmanummer	: 6.	**Openbaar**	: **ja**
Portefeuillehouder	: A. Logemann		

Advies
1. Vaststellen, met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2021: de herziene beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) gemeente Rozendaal
2. De herziene beleidsregels ter kennis brengen van de raad van 21 september 2021

Aanleiding
Op 30 maart 2021 heeft uw college de regeling 'Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten' (TONK) vastgesteld. Deze regeling, gelijk aan die van de gemeente Rheden, gold met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2021. Aanvragen konden aanvankelijk worden ingediend tot 1 juli 2021. Het kabinet heeft op 27 mei besloten diverse corona-steunpakketten, waaronder de TONK, te verlengen. De TONK is verlengd tot 1 oktober 2021. Hiermee willen het Rijk voorkómen dat financiële zorgen escaleren.

Gemeenten hebben veel beleidsvrijheid gekregen bij het vaststellen van de TONK. Ondanks de vele verschillende regelingen in den lande, zien we dat de aanvragen overal achterblijven. Ook in Rheden en Rozendaal ligt het aantal aanvragen lager dan verwacht. In Rheden werden er 300 verwacht en dat waren er circa 26 (peildatum 1 juni 2021). In onze gemeente is het eerste halfjaar één aanvraag ingediend.

De verlenging van de regeling tot 1 oktober en het achterblijven van aanvragen, vraagt om een herziening van de beleidsregels. * De nieuwe beleidsregels zijn bijgevoegd (bijlage 1). * Bijlage 2 bevat een overzicht van de verschillen tussen de huidige en de nieuwe beleidsregels.

Beoogd effect
Doelstelling is om huishoudens die door de coronacrisis te maken krijgen met een onvoorzienbare, onvermijdelijke en plotselinge inkomensterugval, tegemoet te komen in hun noodzakelijke kosten. Er zijn huishoudens die op dit moment tussen wal en schip dreigen te vallen. De TONK omvat in feite een ruimere toegang tot de bijzondere bijstand. Het gaat om een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte noodzakelijke kosten, het is geen algemene inkomensondersteunende regeling.

Argumenten
Tegemoetkoming aan een grote diversiteit van huishoudens
De groep huishoudens die tussen de wal en het schip dreigt te vallen, is zeer divers. Het gaat om inwoners die als gevolg van corona een WW-uitkering ontvangen of die vandaaruit naar een gemeentelijke bijstandsuitkering zijn doorgestroomd. Maar ook om zzp'ers en ondernemers die zakelijk dusdanig op hun vermogen hebben ingeteerd dat zij privé geen middelen meer hebben om woonlasten te betalen. Ook flexwerkers en mensen met een nul-uren contract die hun inkomsten hebben zien opdrogen, kunnen voor de regeling in aanmerking komen. De ondernemers hebben we

deels in beeld vanuit de TOZO (Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers). We verwachten dat de doelgroepen van de TOZO en de TONK deels overlappen: de laatste regeling is gericht op het huishoudelijke –en daarmee private- deel van de kosten. De inwoners met een Participatiewet uitkering hebben we in beeld vanuit de stijging binnen de WW-uitkeringen en de bijstandsuitkeringen. Ook inwoners met bijvoorbeeld een nul-urencontract die wel een inkomensdaling hebben maar geen uitkering, vallen onder de TONK.
In de herziene beleidsregels (*bijlage 1) zijn de criteria om in aanmerking te komen voor de TONK (*zie bijlage 2), verruimd. Zo wordt de vermogenstoets losgelaten en wordt de manier waarop ondernemers hun inkomsten kunnen berekenen, verduidelijkt.

Wettelijk kader
Het bestaand beleid/wettelijk kader wordt gevormd door: Participatiewet, artikel 35; Algemene wet bestuursrecht, artikel 1:3, vierde lid en titel 4.3 en ons Beleidskader minima- en schuldhulpverlening 2021-2024 ‘Iedereen doet mee!’.

Kanttekeningen
Mogelijke budgetoverschrijdingen
De TONK geldt als aanvulling op de bijzondere bijstand, daardoor kent deze regeling geen budgetplafond. Het is een open einde regeling. De doelgroep is niet volledig bekend. Er is een risico dat het aantal aanvragen stijgt en dat het budget wordt overschreden, maar op grond van de ervaringen tot nu toe, is dit niet de verwachting.
Maatregel: Een mogelijk tekort kan worden gedekt uit de reserve Sociaal domein, groot € 620.154.

Personele gevolgen
Voor onze gemeente heeft de TONK op zich geen personele gevolgen omdat de uitvoering van de regeling bij Rheden is belegd. De gemeente Rheden heeft ook bij de herziene beleidsregels een evenwicht gezocht tussen het effect op de maandlasten van de doelgroep en de uitvoerbaarheid.

Financiën
De doelgroep van de TONK is vanwege de grote diversiteit lastig te kwantificeren. Wel hebben we inzicht in de te verwachten inkomsten. Het rijk voegt voor de TONK €130 miljoen toe aan het gemeentefonds. Dit bedrag is zowel bedoeld voor de uitkeringen als voor de uitvoering. In april is de eerste tranche uitbetaald. In juli vindt een tussentijdse meting plaats en wordt, op basis van de dan geldende situatie betreffende de coronamaatregelen, met terugwerkende kracht de inzet voor het tweede kwartaal van 2021 bepaald. De gemeentelijke bedragen worden verdeeld naar de verdeelsleutel minimabeleid. We verwachten als gemeente Rozendaal twee tranches te krijgen van € 1.448,-. In totaal € 2.896,-. Deze verdeelsleutel kan nog wijzigen.

Vervolg
1. Zodra de regeling is vastgesteld, wordt deze bekend gemaakt via de gebruikelijke kanalen.
2. De beleidsregels worden ter kennis gebracht van de raad via de lijst van ingekomen stukken voor de raad van 21 september 2021

Communicatie
Zie hiervóór, bij vervolg.

Bijlagen
1. Herziene Beleidsregels TONK
2. Overzicht met verschillen tussen de huidige en de nieuwe beleidsregels